

[Karlsson.]

ærede Minister mente, at man skulde overlade det til Organisationerne. Det har vist sig gennem flere Aar, at det ikke har været muligt ad den Vej at skabe ordentlige Lønforhold for Ungdommen, og det er derfor vi forelægger vort Forslag og ønsker, at der gøres et Arbejde for dets Gennemførelse.

Med Hensyn til Feriebestemmelserne gaar vort Forslag ud paa, at Lærlingene skal have Ferie i 18 Arbejdsdage; det er den vigtigste Del af vort Forslag omhandlende Feriespørgsmaalet. Den højtærede Minister udtalte saadan set Sympati for dette Forslag. Hvis vi her i Landet gennemfører 3 Ugers Ferie for Lærling ungdommen, betyder det, at vi her i Danmark betræder den samme Vej som i Sverige, og det er rigtigt at gaa den Vej; saavel ud fra et fysisk som et psykisk Synspunkt kan der ikke herske megen Tvivl om, at den bratte Overgang fra Skolen til Arbejdspladsen kræver det. Man har for saa vidt ogsaa i den nugældende Lov haft Opmærksomheden henvendt paa, at de unge Lærlinge kan tiltrænge en længere Ferietid end andre Arbejdere, idet man i Loven af 1937 har aabnet Adgang for de unge til 3 Ugers Ferie i de første Læreaar, ganske vist mod Afkortning af Ferien i de sidste Læreaar, men det kan naturligvis ikke være den rigtige Vej at gaa. Naar man faktisk indrømmer, at der er et Behov, og at det er et rimeligt Krav, der stilles, bør man ogsaa gaa saa vidt, at man opfylder det.

Der var en lille Ting i vort Lovforslag, som Ministeren ikke nævnte, men som jeg kort skal nævne. Det er det Forslag, som gaar ud paa, at det Beløb, der udbetales i Kostpenge i Ferietiden for Lærlinge, der har Bopæl og Logi og Kost hos Mesteren, skal udgøre i hvert Fald 3 Kr. pr. Dag. Loven af 1937 fastsætter et Minimumsbeløb paa 1 Kr., og det er der næppe mange der vil paastaa at et ungt Menneske kan leve for i Dag.

Men som Ministeren ogsaa nævnte, gaar vort Forslag endvidere ud paa, at der skal sikres Ungsvende Ferie efter Læretiden. Det er en ganske uholdbar Situation, at adskillige Lærlinge overhovedet ingen Ret har til Ferie, efter at de er udlært. Hvis en Lærling arbejder paa en Fabrik, som lukker 14 Dage i Ferietiden, ja, saa bliver den paagældende, der ingen Ret har til Ferie, ogsaa sat paa Gaden, og han har naturligvis ikke meget at holde Ferie for. Det er saaledes, at der kan være Eftervirkninger af Lovens Bestemmelse indtil det andet Ferieaar efter Læretidens Udløb. Det er

det vi ønsker maa blive rettet, saa at vi faar fjernet den Uretfærdighed, at mange Ungsvende overhovedet ingen Ret til Ferie har, og jeg kan ikke se, at der findes nogen som helst Urimeligheder i den Maade, hvorpaa vort Forslag er formuleret. Der vil aldeles intet urimeligt være i, at man nu udrydder denne Uretfærdighed og gør det snarest, saaledes at adskillige Hundreder, om ikke flere, unge Mennesker allerede i den kommende Sommer kunde faa Adgang til at holde den Ferie, som alle andre Arbejdere har Ret til.

Den sidste Del af vort Forslag omhandler Lærlingenes Arbejdstid, eller maaske tydeligere sagt Afskaffelse af Aftenskolen og Gennemførelse af Dagskolen for alle Lærlinge. Der er heller ikke noget nyt i denne Del af vort Forslag. Det er et gammelt Krav, som fra Ungdommens, fra Fagorganisationernes Side er blevet stillet gennem utallige Aar, men det er ikke blevet mindre retfærdigt med Tiden, tværtimod. Efterhaanden som Arbejdstempoet sættes i Vejret, efterhaanden som Samfundet stiller større og større Krav til sine Borgere, ikke mindst til Ungdommen, er Kravet om Dagskole vokset i Styrke, og der vil ikke blive Ro om det Spørgsmaal, før det har fundet sin Løsning. Lærlingene ønsker nemlig ikke at blive Fagidioter med Skyklapper for Øjnene. De har Krav paa at kunne leve et Liv som andre unge, de har Krav paa at kunne deltage i Foreningslivet og i det almene Uddannelsesarbejde, som alle andre unge end netop Lærlinge har Adgang til. Der er intet som helst rimeligt i, at en Lærling skal jage fra sin Arbejdsplads lige til Skolen efter en Arbejdsdag, der overstiger 8 Timer. Han har ligesom alle andre Krav paa 8 Timers Arbejdsdag, deri indbefattet Undervisningen paa Skolerne.

Derfor stiller vi Forslag om den tvungne Aftenskoles Afskaffelse. Man kan komme med forskellige praktiske Indvendinger, men det vil være muligt at skaffe Lokaler — de findes langt de fleste Steder —, og det vil ogsaa være muligt at skaffe de fornødne Lærerkrafter. De Vanskeligheder, der er, kan overvindes. Her maa det i første Række være Hensynet til Ungdommens Vel, som vejer til.

Det har allerede gennem mange Aar vist sig, at Lærlinge, som tilbringer indtil ½ Aar paa Dagskole i deres Læretid, har megen Gavn heraf, saa megen Gavn, at det kan betale sig for Mesteren at sende sin Lærling paa Dagskole. Ellers vilde Dagskolen i de Fag, hvor den findes, naturligvis for længst være blevet ophævet, fordi det